

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

шурои диссертационии 6D. КОА-029 оид ба химояи диссертатсияхо чихати дарёфти дараҷаи илми доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисосҳои 6D020100 – фалсафа ва 6D020600 - диншиносӣ, ки дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таъсис ёфтааст, доир ба диссертатсияи номзадии Исомадинова Фарзонаҳои Маҳмудҷонова дар мавзӯи “Таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба арзишҳои ахлоқӣ: таҳлили иҷтимоӣ – фалсафӣ, ки барои дарёфти дараҷаи илми номзоди илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) пешниҳод шудааст.

Комиссияи экспертии шӯрои диссертационӣ дар ҳайати зерин тасдиқ шудааст:

- доктори илмҳои фалсафа, профессор Солиҷонов Р. (09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ), раиси комиссия;

- доктори илмҳои фалсафа, профессор Музаффарӣ М. (09.00.11 фалсафаи иҷтимоӣ) аъзо;

- доктори илмҳои фалсафа, профессор Самиев Б. (09.00.03 – таърихи фалсафа)

Диссертатсияи Исомадинова Фарзонаҳои Маҳмудҷонова дар мавзӯи “Таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба арзишҳои ахлоқӣ: таҳлили иҷтимоӣ – фалсафӣ” ба яке аз масъалаҳои муҳими назария ва амалияи ҷомеасозии муосири Тоҷикистон бахшида шудааст.

Ташҳиси диссертатсияи Исомадинова Ф. М. нишон дод, ки дар он фарзияи вусъатёбии воридшавии технологияи иттилоотӣ ба таркиби ҷаҳолияти инсон ва таъсири он ба ахлоқи ҷомеа ва шахс ба риштаи таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ кашида шудааст.

Шиносоӣ аввал ба номи мавзӯӣ чунин тасаввуротро ба миён меорад, ки мавзӯи мазкур ба таври кифоя таҳқиқ гаштааст ва доир ба он ягон ақидаи нав баён намудан душвор аст. Аммо ташҳиси диссертатсия собит намуд, ки муаллифи он сатҳи омӯзиши мавзуро мавриди омӯзиш ва таҳлил қарор дода, ғояҳои дар таҳқиқотҳои пешин матраҳ гаштаре омӯхта, арзишмандии онҳоро муайян намуда, баробари ин доираи муайян намудааст, ки онҳо то ҳол ба таври бояду шояд омӯхта нашудаанд ё андешаҳои баён гашта ба талаботи замони ҳаборӣ нестанд.

Дар навбати худ, таҳлили ҳамаҷарафаи сатҳи омӯзиши мавзӯӣ ба муаллиф имконият додааст, ки ӯ мақсад ва вазифаҳои таҳқиқоти ҳешро ба таври мушаххас муайян намояд.

Объекти таҳқиқот: технологияи таҳқиқот ва арзишҳои ахлоқӣ

Предмети таҳқиқот: ахлоқи иттилоотӣ ва арзишҳои ахлоқии ҷомеаи иттилоотӣ

Азбаски дар диссертатсия проблемаи таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба арзишҳои ахлоқӣ бахшида шудааст, муаллиф қабл аз ҳама таъкид менамояд, ки Тоҷикистон дар остонаи бунёди ҷомеаи иттилоотӣ қарор дорад, аз ин сабаб вай ҳамчун арзиши фарҳангӣ падидаи набе буда, барои рушди тамоми сохторҳои ҳаёти ҷамъиятӣ такони ҷиддӣ дод: одамон ба фазои иттилооти глобалӣ роҳ ёфта, имконияти иштирок дар идоракунӣ, роҳҳои ҳалли масоили сарнавиштсози кишвар, ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ ва ғайраро пайдо карда, инчунин муносибатҳои оилавӣ, меҳнатӣ, иҷтимоӣ, иқтисодии одамон ва ғайраро тағйир дод ва ба рӯҳия ва

шуури инсонҳо таъсири хосса расониди истодааст. Дар натиҷаи таҳлилу баррасиҳо, унвонҷӯ муайян намудааст, ки дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон иттилоот, иртибот ва дониш асоси рушди босуръати ҳамаи сохторҳои ҳаёти ҷамъиятиро ташкил дода, ба ҳайси пешгирикунандаи ҳар гуна хатарҳо ва таҳдидҳо маҳсуб меёбад. Баробари ин, ба андешаи муаллифи таҳқиқот саъю талошҳои доимӣ имконият фароҳам оварда наметавонанд, ки дар сатҳи зарурӣ тамоми аъзои қишрҳои аҳолиро новобаста аз минтақаи ҷойгирбуда бо воситаҳои технологӣ таъмин намуда, нобаробариҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ, қору фаъолият, қабул ва интиқоли иттилоъро аз байн бурд.

Навгонии муҳими қор аз он иборат аст, ки муаллиф дар он таъсири ҷаҳонишавиро ба ҳаёти иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи муосири тоҷик дар шароити ташаккули рушди бисёрқутбаи ҷаҳони муосир мавриди таҳдиду баррасӣ қарор дода, тамоюлоти онро муайн намудааст. Исомадинова Ф.М ҷанбаҳои ҳанӯз таҳқиқ нашудаи мавзуро дарёфт намуда онро мавриди таҳлилу баррасӣ қарор додааст. Аз ҷумла, дар диссертасия зикр гардидааст, ки технологияҳои иттилоотӣ ба таври динамикӣ ва суръати мислаш диданашуда пешрафта, ҳар як зинаи рушду такомули он мушқилоти наверо ба миён оварда истодааст, ки таъсири он ба арзишҳои ахлоқии ҷомеа аз ҷумлаи ин мушқилот маҳсуб меёбад.

Вобаста ба ин, муаллиф дар диссертасия таъкид намудааст, ки технологияҳои иттилоотӣ ба таври фаъол ба ҳаёти иҷтимоӣ иқтисодии Тоҷикистон ворид мегарданд. Дар ҷунин шароит азнавдарккунии масъалаи таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба арзишҳои ахлоқӣ зарурияти амалӣ касб намудааст, ҷунки дар заминаи он омодагии ҷомеа ва шахс барои ҳифзи манфиатҳо ва арзишҳои умумимиллӣ ташаккул меёбад. Аз ин сабаб зарур аст, ки имрӯз маҷмӯи арзишҳои аслии иҷтимоӣ ахлоқӣ, сиёсӣ ҳуқуқӣ, қи дар рушди иқтисодӣ ва маънавии ҷомеа дар раванди бунёди ҷомеаи иттилоотӣ ҳифз ва ғани гардонидани шаванд.

Ташҳиси экспертӣ собит намуд, ки муаллифи диссертасия ҷараёни таҳаввулоти заминаҳои назариявӣ иҷтимоии мавзӯи технологияҳои иттилоотиро дар консепсияҳои муосири фалсафӣ омӯхта, онро ба амалияи имруза ҷомеа вобаста намудааст. Дар ин росто, муайян қарда шудааст, ки ин раванд ҳислати дучанбагӣ дорад. Аз як тараф, технологияҳои компютерӣ ва иттилоотӣ ба сарфаи вақт, васеъ гаштани имконияти робитаву муоширати одамон, барои тарҳрезӣ ва идоракунии ҷараёнҳои воқеияти сифатан нав ва мутобиқгардонии онҳоро ба манфиати ҳудашон истифода мебаранд, мусоидат намояд, аз тарафи дигар – ба ташаккул ва такомули тасаввуроти инсон оид ба ҳастӣ ва ҳуди ӯ таъсир мерасонад. Моҳияту зухурот, сабабу оқибати ин раваанди мураккабро таҳлил намуда, муаллифи диссертасия муайян намудааст, ки маҳз дар ҳамин алоқаманди муаммои баланд бардоштани фарҳанги иттилоотӣ ва дар заминаи он ташаккул додани ахлоқи иттилоотӣ ба миён меояд.

Муаллифи диссертасия муайян қардааст, ки агар пештар ахлоқи ҷомеа ва шахс зери таъсири ҳастии иҷтимоии айни ташаккул ёбад, акнун дар шароити бунёди ҷомеаи иттилоотӣ, ки технологияҳои иттилоотӣ аз имконият ба воқеият табдил ёфтааст, ахлоқи ҷомеа зери таъсири фазои маҷози низ ташаккул меёбад, ба ташаккули ахлоқ таъсири бевосита мерасонанд. Технологияҳои иттилоотӣ маҳсули шуур ва зехни инсон аст, вале он акнун ба воқеият табдил ёфта, ба раванди ташаккули ахлоқи инсон ҳам таъсири мусбат ва ҳам манфӣ расонида истодааст.

Таҳлил ин ҳолат ба диссертант имконият додааст муайян намояд, ки фардҳои алоҳида, хусусан аз ҷумлаи ҷавонон, аз имкониятҳои технологияҳои компютерӣ – иттилоотӣ на фақат ҳамчун як манбаи бузурги дониш, иттилоот ва имкони тақомули ҷаҳонбинию зеҳни худ истифода менамоянд, балки аз он ҳамчун воситаи дастрас намудани саҳнаҳои фахш, иттилооти бардурӯғ ва ҳангоматалаб истифода мекунанд, ки ин амал боиси мушкилоти ахлоқиро эҷод мекунанд. Чунин мушкилот намоёнлагони соҳаҳои гуногуни илм, аз он ҷумлаи фалсафаи иҷтимоиро ба он водор мекунанд, ки таъсири технологияи иттилоотиро ба ахлоқ ба таври дақиқтар баррасӣ ва таҳия намояд.

Диссертант барҳақ таъкид намудааст, ки солҳои сипаригашта оид ба таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба ташаккули шахсият, костаҳои баъзе унсурҳои ахлоқ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон якҷанд тадқиқотҳо ба анҷом расонида шудаанд. Бо назардошти натиҷаҳои дар ин тадқиқотҳо ба дастода, муаллиф дар раванди кӯшишҳои илмӣ ба ҳуҷҷаҳо омадааст, ки таъсири технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ба ахлоқ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон дар бегонашавӣ аз арзишҳои иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи суннатии Тоҷикистонӣ дар шакли костагии ахлоқ, маънавият, интиҳоби арзишҳо, қадрафторӣ, суҳангӯӣ, тарзи либоспӯшӣ, рафтору кирдор, ҳоса дар байни ҷавонон, зохир мешавад.

Яке аз самтҳои муҳими диссертатсияи Исомадинова Ф.М. дар он аст, ки ӯ на фақат таъсири технологияҳои иттилоотиро ба арзишҳои ахлоқӣ муайян намояд, балки кӯшиш намудааст, ки тамоюлҳои онро дар шароити ҷаҳониҷавии арзишҳои иҷтимоӣ ахлоқӣ баррасӣ намояд. Муаллифи диссертатсия дуруст таъкид намудааст, ки дар раванди ҷаҳониҷавӣ, амалигардонии сиёсати геостратегӣ ва геофарҳангӣ абарқудратҳо ба фазои иҷтимоӣ-фарҳангии минтақаҳои гуногуни олам арзишҳои барои ҷомеаҳои суннатӣ бегона ворид гашта, барои рушди муназзами онҳо хатару таҳдидҳо эҷод менамояд. Ҳақ бар ҷониби унвонҷӯ аст, ки ин раванд дар ҳаёти иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи тоҷик низ бараъло ба назар мерасад. Ба андешаи мо, муайян намудани ин падидаҳои номатлуби хатарзоӣ вазифа ва ҳадафи асосии пажӯҳиши муҳаққиқ буда, таҳлили диссертатсия шаҳодат медиҳад, ки ӯ аз ӯҳдаи ин кор баромада тавонистааст.

Муаллиф дар диссертатсия муҳтавои таъсири ҷаҳониҷавиро ба ҳаёти иҷтимоӣ-фарҳангӣ дар он муайян менамояд, ки аз як тараф, афзоиши босуръати алоқамандии иттилоотиву иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи ҷаҳонӣ бархурд ва муқолаҳои арзишҳои иҷтимоӣ-фарҳангиро афзоиш диҳад, аз тарафи дигар, зеро таъсири ғасби тавоноӣ фарҳангу иттилоотии Ғарб фарҳангҳои суннатии миллии кишварҳои султараққикарда имкони маҳв шуданро дорад.

Дар ин робита бояд зикр кард, ки фарқи умдаи диссертатсияи Исомадинова Ф.М. дар он аст, ки ӯ аз сарчашмаҳои муътамади хориҷиву ватани истифода намуда, таърихи таҳаввули чунин мафҳумҳо ба мисли “ахлоқи иттилоотӣ” ва “фарҳанги иттилоотӣ”-ро омӯхта, умумияту фарқият ва ҷойгоҳи онҳоро дар муносибатҳои ахлоқӣ муайян намудааст. ӯ дар таҳқиқоташ таъкид менамояд, ки имрӯз, аз бисёр ҷиҳат, рафтори инсон аз восита ва таҷҳизоти техникӣ, чун компютер, шабақаҳои гуногуни интернетӣ, инчунин аз ангеҷаҳои муҳталифи иҷтимоӣ ва равонӣ (психикӣ) ва ғайра вобастагии зиёд дорад.

Ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун арзиши фарҳангӣ падидаи наवे буда, барои рушди тамоми сохторҳои ҳаёти ҷамъиятӣ тақони ҷиддӣ дод: одамон ба фазои иттилооти глобалӣ роҳ ёфта, имконияти иштирок дар идоракунии, роҳҳои ҳалли масоили сарнавиштсози кишвар, ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ ва ғайраро пайдо карда, инчунин муносибатҳои оилавӣ, меҳнатӣ, иҷтимоӣ, иқтисодии одамон ва ғайраро тағйир дод ва ба рӯҳия ва шуури инсонҳо таъсири хосса расонид. Дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон иттилоот, иртибот ва дониш асоси рушди босуръати ҳамаи сохторҳои ҳаёти ҷамъиятиро таъкил дода, ба ҳайси пешгирикунандаи ҳар гуна хатарҳо ва таҳдидҳо буда метавонад: баррасӣ ва ҳаллу фасли масоили сиёсӣ-иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ натиҷаи тақвият ёфтани фазои технологӣ-иттилоотӣ ба ҳисоб меавад. Аммо саъю талошҳои доимӣ имконият фароҳам оварда наметавонанд, ки дар сатҳи зарурӣ тамоми аъзои кишрҳои аҳолиро новобаста аз минтақаи ҷойгирбуда бо воситаҳои технологӣ таъмин намуда, нобаробарии иқтисодӣ, иҷтимоӣ, қору фаъолият, қабул ва интиқоли иттилоотро аз байн бурд.

Олами муосир хеле босуръат тағйир ёфтаву пеш меравад. Маълумоту иттилооти зиёде, ки оид ба ҳодисаву равандҳои имрӯза ба инсон мерасад, ҳолати рӯйоварии ӯро ба арзишоти мушаххас нисбатан мураккаб мегардонад. Мушкilot дар он аст, ки инсон қобилияти равоӣ ва ҷисмонии қабул ва таҳаммули ин миқдор иттилооти зиёдро надорад. Аз ин ҷост, ки аксар одамон ба асабоният, афсурдахотирӣ, маъюсию ноумедӣ ва дигар ҳолатҳои бади равонию ахлоқӣ гирифта мешаванд.

Дар ҳулосаи диссертатсия таъкид гардидааст, ки дар низоми ҷомеадории имрӯза сатҳу сифати зиндагии аҳоли, дараҷаи пешрафти ҳар як кишвар, дараҷаи рушди маърифати техникӣ шаҳрвандон аз сатҳи иттилоотикунонӣ ва дар маҷмӯъ аз таъмин будан бо воситаҳои навини техникӣ ва технологияи муосир муайян карда мешавад. Зеро чун дигар равиҳои рушди илмӣ-техникӣ, технологияи нави муосир, иттилоотикунонии ҷомеа таъсири хоса ба тарафҳои гуногуни ҳаётӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва иқтисодии одамон расонида, ба ҳаёти рӯзмарраи онҳо таҳаввулот ворид менамояд. Шуур, фаҳмиш ва тасаввуроти одамонро дигаргун мекунад. Бавижа, тавассути иттилоотикунонӣ ҳар як инсон ба фазои иттилооти глобалӣ роҳ ёфта, имконияти иштирок дар идоракунии, нишон додани роҳҳои ҳалли масоили сарнавиштсози кишвар, ташаккули ҷомеаи шаҳрвандиро пайдо мекунад. Иттилоотикунонӣ имконият медиҳад, ки робита дар байни аҳолии кишрҳои гуногун, сохторҳои давлатӣ, ниҳодҳои гуногуни ҷомеаи шаҳрвандӣ мустақкам гардида, маълумот саривақт ҷустуҷӯ, қорқард, интиқол ва қабул карда шавад.

Дар ин робита дар диссертатсия дуруст муайян карда шудааст, ки муқолаҳои фарҳангӣ – ин воситаи ҷалби намояндагони тамаддунҳо ба баҳс, табадули назар, ҳаллу фасли масоили мухталиф, тарғиб ва ҳифзи арзишҳои моддию маънавӣ ҷиҳати бақои миллатҳо тавассути риояи фарҳанги таҳаммулгарой, эҳтироми якдигар ва даъват ба ҳамдилию ҳамзистӣ аст.

Аз ташҳиси рисолаи мазкур бармеояд, ки муаллиф дар самти таҳқиқи масоили фалсафаи иҷтимоӣ қори муайян ва шоистаи дастгириро анҷом додааст. Маъхазҳои истифода намудаи ӯ аз сарчашмаҳои аввал ва мӯътабари илмӣ аст, ки ин аз мавҷудияти қобилияти мустақилона пеш бурдани қорҳои илмӣ аз қониби ӯ гувоҳ медиҳад. Муаллиф вобаста ба мавзӯи қори илмӣ мақолаҳо дар маҷаллаҳо интишор дода, дар қонференсияҳои илмӣ баромаду гузоришҳо кардааст.

Мақсад ва вазифаҳои кори таҳқиқотӣ ба талаботи меъёрҳои муқарраршуда мувофиқ буда, ҳамоҳанг бо қисмати наwgониҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда мебошанд.

Чанбаи назариявӣ амалӣ ва наwоварии қор дар он зоҳир мегардад, ки муҳаққиқ тавонистааст, ки заминаҳои назариявӣ иҷтимоӣ ва аксиологияи мавзуро дар асоси таҷрибаи Тоҷикистон омӯхта мушкилиҳо, ҳавфу хатари онро муайян намуда, роҳҳои пешгирии онро пешниҳод карда тавонистааст.

Таҷқиқот дар васеътар шудани фаҳмишҳои проблемаҳои фалсафӣ, махсусан дар самти дарки амиқтари алоқамандии технологияҳои иттилоотӣ ва арзишҳои ахлоқӣ дорои аҳамияти баланди илмӣ -назариявӣ мебошанд.

Наwgонии илмӣ таҷқиқот ба таври мушаххас дар чунин натиҷаҳо инъикос ёфтааст:

- дар доираи фазои илмӣ-таҷқиқотии Тоҷикистон масъалаи ахлоқи иттилоотӣ-компютерӣ ба таври муназзам ва мушаххас бори нахуст мавриди таҳлил қарор гирифтааст, ки дар раванди он заминаҳои назариявӣ, сиёсӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии ахлоқи иттилоотӣ муқаррар гардиданд;

- асосҳои фалсафии мушкилоти ахлоқӣ ва амнияти иттилоотӣ ба низом дароварда мешавад;

- аҳамияти ахлоқи иттилоотӣ барои боздошти таъсири манфии истифода аз технологияи иттилоотӣ, хатарҳо ва таҳдидҳои дар низоми иттилоотӣ тавлидшуда, асоснок карда мешавад;

- дар мисоли муҳити иттилоотии Тоҷикистон таъкид карда мешавад, ки амнияти иттилоотии шахс аз нуқтаи назари башардӯстона баррасӣ шуда, барои фаҳмиш, таҳқиқ ва таъмини башардӯстӣ зарур аст, ки мувозинати манфиатҳои иттилоотии шахс, аз як тараф ва манфиатҳои иттилоотии давлат ва ҷомеа, аз тарафи дигар, ба мувофиқат ва мувозинат оварда шаванд;

- нахустин маротиба концепсияи фалсафӣ-иҷтимоии таҳаввулоти робитаҳо ва муносибатҳои сиёсӣ-иҷтимоӣ дар давлат ва ҷомеаи Тоҷикистон ва таъсири он ба ахлоқи шаҳрвандони он, ки бар пояи он таҳаввулоти арзишҳои инсонӣ дар муҳити иттилоотии Тоҷикистон сурат мегиранд, мавриди баррасӣ ва таҳлил қарор гирифтааст.

Таҷқиқот собит намуд, мундариҷа, мақсад ва наwgониҳои диссертасия ба ҳам мутобиқ мебошанд.

Ба андешаи аъзоёни комиссияи таҷқиқотӣ аҳамияти назариявӣ ва илмӣ амалии таҷқиқот дар он ифода меёбад, ки омӯзиши масъалаҳои, ки дар диссертасия матраҳ шудаанд, барои ташаккул ёфтани маърифат ва идроқи арзишҳои ҷомеаи умумичаҳонӣ ва ҷомеаи Тоҷикистон мусоидат мекунад. Таҳлили концептуалии чанбаҳои ахлоқии истифодаи беҳатар аз технологияҳои иттилоотӣ метавонад ҳангоми таҳияи барномаҳои татбиқи сиёсати давлатӣ дар бораи амнияти технологияи иттилоотӣ ва ахлоқи иттилоотӣ истифода шавад. Натиҷаҳои таҷқиқот ҳамчун саҳми назариявӣ дар қорбаст ва таҳлили мушкилоти амнияти иттилоотӣ маҳсуб ёфта метавонад. Натиҷаҳои таҷқиқот, инчунин тасаввуротро дар бораи муҳтавои падидаи амнияти иттилоотӣ тавсия дода, ақидаҳои илмиро дар бораи иқтидори арзишии ҷомеаи ташаккулёбанда мушаххас мекунад ва барои дарки амиқтари асосҳои дигаргунсозии иҷтимоӣ фарҳангии ҷомеаи муосир ва дурномаҳои рушди он мусоидат мекунад.

Ташхиси эксперти нишон дод, ки асоси методологии таҳқиқотро усулҳои низомнокӣ, диалектикӣ тавсифӣ, иҷтимоӣ-фалсафӣ, муқоисавӣ ва ахлоқӣ ташкил додаанд. Усули диалектикӣ барои муайян кардани номутобиқати дилеммаҳои ахлоқӣ, таҳлили шаклҳои танзими ахлоқ дар шароити технологияи иттилоотӣ, усули низомнокӣ дар таҳлили ахлоқи иттилоотӣ дар ҷомеаи иттилоотӣ, усули муқоисавӣ хангоми таҳлили арзишҳои ахлоқии ҷомеаи Тоҷикистон бо арзишҳои ахлоқии умумибашарӣ истифода шудаанд. Усули муқоисавӣ ҳамчунин барои муайян намудани заминаҳо ва нақши аксиологии ҷомеаи иттилоотӣ дар таносуб бо ахлоқи иҷтимоӣ ба кор меравад.

Андешаҳо ва хулосаҳои, ки дар қори таҳқиқотӣ вучуд доранд, барои таҳқиқоти минбаъдаи ин масъала дар фалсафаи иҷтимоӣ замина гузоранд.

Натиҷаҳои бадастоварда ва хулосаҳои ҷамъбастишудаи диссертатсияро метавон минбаъд барои иҷрои таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи фалсафаи иҷтимоӣ, ҷомеашиносӣ, сиёсатшиносӣ ва фарҳангшиносӣ, инчунин, хангоми таҳия кардани дастурҳои таълимӣ-методӣ, тавсияҳои илмӣ-методӣ ва курси мухтасари лексияҳо оид ба масъалаҳои муосири илмҳои иҷтимоӣ мавриди истифодабарӣ қарор дод.

Ҳамин тариқ, Исомадинова Ф.М. аз ӯҳдаи вазифаҳои гузашташуда баромада тавонистааст ва диссертатсияи ӯ таҳқиқоти ба охир расида, дорои нағвиҳои илмӣ буда, аз аҳамияти назариявӣ ва амалӣ ҳолӣ нест.

Дар натиҷа ҳайти комиссияи ташхиси ба чунин хулоса омад:

Рисолаи таҳқиқшуда дар мавзӯи “Таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба арзишҳои ахлоқӣ: таҳлили иҷтимоӣ – фалсафӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафӣ) ба рамзи ихтисоси фалсафаи иҷтимоӣ мувофиқ буда, яке аз масъалаҳои меҳварии он ба ҳисоб меравад;

1. Диссертатсия ба ихтисоси 09.00.11-фалсафаи иҷтимоӣ мувофиқат мекунад.
2. Мазмуни автореферат ба мазмуни рисола мувофиқат менамояд.
3. Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсия, хулоса ва тавсияҳои Исомадинова Ф.М. дар 4 мақолаи илмӣ, ки дар маҷаллаҳои тақризишавандаи аз ҷониби ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия шудаанд, ба ҷоп расонида шудаанд;
4. Дар рисола натиҷаи таҳқиқоти илмӣ ва нишондиҳандаҳои амалӣ истифода шудааст
5. Пешниҳод карда мешавад, ки оид ба диссертатсияи Исомадинова Ф.М ба сифати муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон таъйин карда шавад.
6. Пешниҳод карда мешавад, ки ба ҳайси муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Исомадинова Ф.М. мутахассисони зерин таъйин карда шаванд:

- Ҳайдаров Рустам Ҷурабобоевич, доктори илмҳои фалсафа, сарҳодими илмии Шӯъбаи фалсафаи иҷтимоии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи илмҳои Тоҷикистон.
- Раҳматов Убайдулло Нематович, номзади илмҳои фалсафа, дотсент, мудири кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур.

7. Барои ворид намудани автореферати диссертатсия ва эълони ҳимоя дар сомонаи ДМТ ва КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.
8. Барои ҷоп намудани автореферати диссертатсия иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

Доктори илмҳои фалсафа,
профессор

Р. Солиҷонов

Солиҷонов Р.

Аъзоёни комиссия:

Доктори илмҳои фалсафа,
профессор
доктори илмҳои фалсафа,
профессор

М. Музафарӣ
Б. Самиев

Музафарӣ М.

Самиев Б.

28.03.2023